



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 238/2021
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Радослава Петровића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Богдана Николића - адвоката Петра Голубовића и браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Рајковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К 29/18 од 05.06.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 650/20 од 14.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Богдана Николића - адвоката Петра Голубовића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К 29/18 од 05.06.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 650/20 од 14.10.2020. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Рајковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К 29/18 од 05.06.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 650/20 од 14.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К 29/18 од 05.06.2020. године окривљени АА и Богдан Николић, између осталих, оглашени су кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и крујумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ. Окривљени АА је осуђен на казну затвора у трајању од две године, а окривљени Богдан Николић на јединствену казну затвора у трајању од шест година и шест месеци, у које казне им је урачунато време проведено у притвору. Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка, а према окривљенима АА и Богдану Николићу, између осталих, изречена је и мера безбедности одузимања предмета.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 650/20 од 14.10.2020. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Пироту, окривљеног Богдана Николића и његовог браниоца, између осталих, преиначена је пресуда Вишег суда у Пироту К 29/18 од 05.06.2020. године у делу одлуке о казни и окривљени Богдан Николић, између осталих, је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и осам месеци, у коју казну му је урачунато време проведено притвору, док су жалба браниоца окривљеног АА, између осталих, у целости, те жалба Вишег јавног тужиоца у Пироту, окривљеног Богдана Николића и његовог браниоца у осталом делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног Богдана Николића - адвокат Петар Голубовић, због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног АА - адвокат Бојан Рајковић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање или окривљеног осуди на блажу казну затвора коју ће издржавати у просторијама у којима станује.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених, Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости окривљеног Богдана Николића - адвоката Петра Голубовића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбачен.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Рајковића је недозвољен.

Бранилац окривљеног Богдана Николића - адвокат Петар Голубовић захтев подноси због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП, при чему не опредељује конкретно ни једну повреду закона у смислу става 4. члана 485. ЗКП, већ у образложењу захтева само наводи да је окривљени оглашен кривим да је као члан организоване групе извршио кривично дело из члана 350. КЗ, што не произилази из описа кривичног дела, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Богдана Николића се по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 350. став 2. Кривичног законика („Служени Гласник РС“ бр. 94/16) прописано је да кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи врши онај ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољени прелаз границе Србије или недозвољени боравак или транзит кроз Србију, а ставом 3. истог члана, прописан је тежи облик, који постоји ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја, или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољени прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава или је кријумчарен већи број лица.

Према чињеничном опису у изреци правноснажне пресуде, окривљени Богдан Николић, између осталих, је „по претходном међусобном договору и са другим лицима, у стању урачунљивости, са умишљајем, дана 13.02.2018. године од локалног пута села ... и села ..., општина Димитровград, у намери да прибаве себи и другим лицима имовинску корист у износу од 900 евра по одраслој особи и 450 евра по детету за илегални прелаз државне границе Републике Бугарске са Републиком Србијом и транзит од Софије из Републике Бугарске до Београда у Републици Србији, омогућили недозвољен транзит кроз Републику Србију и кријумчарили већи број лица..“.

У овако описаним и утврђеним радњама окривљеног Богдана Николића произилазе сва обележја, како објективна, тако и субјективна, кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, обзиром да је окривљени оглашен кривим да је по претходном договору са другим лицима, у намери да прибави себи или другим лицима противправну имовинску корист омогућио недозвољен транзит кроз Републику Србију и кријумчарио већи број лица, а не да је кривично дело извршено од стране групе, како је то наведено у поднетом захтеву, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Богдана Николића у преосталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног Богдана Николића у преосталом делу захтева означава као незаконите доказе аудио материјал и транскрипте, вештачење телефонских позива и биолошких трагова, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које повреде је дозвољено подношење захтева окривљеном. Међутим, бранилац даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоји незаконитост доказа које наводи, а на којима је суд засновао побијану правноснажну пресуду, већ заправо само оспорава њихову релевантност, наводећи да се аудио материјал и транскрипати по својој суштини и садржини не односе на окривљеног Богдана Николића, а да суд их прихвата као релевантне и у односу на њега и на основу тога доноси осуђујућу пресуду. На исти начин наводи и да вештачењем телефонских позива није доказано да су окривљени били на рути извршења кривичног дела и да је суд извео погрешан закључак у погледу постојања

исте, јер се у вештачењу дају само оквирно места где се налазе станице и телефони – пријемни и позивни, па је немогућа анализа, па тиме и тврдња у смислу тачно одређене локације на којој се налазио окривљени, а посебно да се налазио на некој рути и то на неодређени и уопштен начин, док у односу на вештачење биолошких трагова напомиње да није детектован биолошки материјал окривљеног, а суд је ипад донео осуђујућу пресуду.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног Богдана Николића, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално указује на повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински оспорава релевантност изведених доказа, на који начин указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а која повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси јер су нижестепени судови приликом доношења побијаних пресуда применили закон за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом Републике Србије.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 2) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда којом је утврђено да је примењен закон који није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да у изреци правноснажне пресуде нису описане радње окривљених везано за сам илегални прелаз државне границе, као и да недостаје да се ради о лицима која се недозвољено налазе у Републици Србији. Поред тога бранилац окривљеног у захтеву означава и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП навођењем да нису били испуњени услови за обавезно одузимање путничког возила и мобилног телефона од окривљеног. Међутим, бранилац суштински ове повреде кривичног закона, због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, образлаже тако што оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним пресудама. Ово, имајући у виду да бранилац окривљеног истиче да не постоји ни један доказ да је окривљени извршио наведено кривично дело, те да околности извршења дела које је у својој одбрани

признао окривљени нису и не могу бити довољне за чињенични закључак о свим радњама које се окривљеном стављају на терет, као и да није јасно како су судови утврдили идентитет 14 страних држављана и њихово држављанство, када нису имали никаква лична документа. Такође, наводи да нису били испуњени услови за одузимање путничког аутомобила од окривљеног јер са њим није превозио мигранте, већ му је служио за лични транспорт, нити је аутомобил прибављен и иначе није намењен за извршење кривичног дела, а што се тиче мобилног телефона исти је служио за редовну комуникацију окривљеног која није везана за извршење кривичног дела.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног, као разлог побијања нижестепених пресуда, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а која повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног АА истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, навођењем да у правоснажној пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, као и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП образложењем да је изрека пресуде неразумљива. Како наведене повреде не представљају законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је и у овом делу захтев браниоца овог окривљеног оцењен као недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Богдана Николића - адвоката Петра Голубовића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одбио као неоснован, док је у преосталом делу захтев браниоца окривљеног Богдана Николића одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. и 484. ЗКП, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Рајковића одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић